

عنوان مقاله:

بررسی دلایل، انگیزه ها و پیامدهای شورش ایرانیان پس از انعقاد قراردادها با مسلمانان در دوره خلفای راشدین

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی سیاسی ایران، دوره 1، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

خلیل زارعی - گروه تاریخ، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

شکوه السادات اعرابی هاشمی - گروه تاریخ، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

سیاوش یاری - گروه تاریخ، دانشگاه ایلام، ایلام، ایران

خلاصه مقاله:

پس از شروع فتوحات اعراب و ورود ایشان به ایران و فتح مناطق، چه با صلح و چه با جنگ، قراردادی با مردم آن نواحی بسته و مقدار جزیه و خراجی که اهالی ملزم به پرداخت آن بودند در عهدنامه مشخص و معین می شد. در دوره خلفای راشدین، روال کلی این بود که اهالی شهرها پس از عقد قرارداد صلح، قیام می کردند. با بررسی متون تاریخی، چنین به نظر می رسد شورش های ایرانیان بیشتر ناشی از عوامل اقتصادی چون نارضایتی مالیاتی، عوامل اجتماعی، دفاع از هویت و فرهنگ ایران زمین، مخالفت با نحوه رفتار اعراب و تبعیض میان عرب و عجم بود تا مسایل دینی یا حتی دفاع از حکومت ساسانی. این شورش ها در تمام دوران خلافت خلفای راشدین وجود داشت. ایرانیان که پس از حملات اعراب، دچار بحران هویتی شده بودند، سلطه اعراب را بر نمی تافتند و هر زمان که فرصت می یافتند پرچم مخالفت علیه مسلمانان را بالا می بردند. در برخی موارد، مخالفان حتی نیروی بزرگی چون شورش قارن در قهستان علیه سپاهیان مسلمان فراهم کردند. اگرچه در بیشتر قیام ها، به علت نبود رهبری در این شورش ها و به تبع آن عدم هماهنگی و برنامه ریزی، ایرانیان ره به جایی نبردند، اما عرصه را بر تهاجمات اعراب مسلمان تنگ کردند و همیشه مانعی جدی در مقابل زیاده خواهی ایشان بودند. هدف از انجام این تحقیق بررسی دلایل و انگیزه های این قیام ها و نتایج و پیامدهای آن ها در اوضاع اجتماعی آن زمان است.

کلمات کلیدی:

شورش های ایرانیان، دلایل، انگیزه ها، پیامدها، خلفای راشدین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2077290>

